

**Oponentní posudek
na dizertační práci Ing. Jana Rotha
na téma „Stanovení nákladů závazku univerzální poštovní služby“**

Oponentní posudek na dizertační práci Ing. Jana Rotha na téma „Stanovení nákladů závazku univerzální poštovní služby“ byl vypracován na základě jmenování předsedy oborové komise doktorského studijního programu Technika a technologie v dopravě a spojích a jmenovacího dopisu ze dne 20.1.2011.

Aktuálnost zvoleného tématu disertační práce

Téma předložené disertační práce lze považovat za vysoce aktuální, a to nejen z hlediska časového, ale i věcného. Časové hledisko je dáno termínem plné liberalizace poštovního trhu v ČR od 1. ledna.2013. Otevření poštovního trhu nesmí ohrozit poskytování univerzální poštovní služby, které je v současné době financováno prostřednictvím poštovní výhrady. Po ztrátě zvýhodněného postavení stávajícího poskytovatele by se pro nové poskytovatele tato služba mohla stát finančním břemenem. Proto autor disertační práce navrhuje vhodnou metodu výpočtu nákladů závazku univerzální poštovní služby v podmínkách ČR a provedl samotnou kalkulaci těchto nákladů.

Zvolené metody zpracování

Pro řešení dané problematiky doktorand zvolil určité postupové kroky, které jsou prezentovány metodikou disertační práce. Pro logický postup řešení je prvním krokem cíl disertační práce, následuje analýza současného stavu a pak návrhy a metody řešení.

V rámci disertační práce bylo využito – jak uvádí doktorand celkem 13 analytických a matematických metod, z kterých jsou nejvýznamnější metody vícekriteriálního hodnocení, metoda scénářů a metoda kalkulace čistých nákladů závazků univerzální poštovní služby. Ostatní metody lze považovat za běžné metody vědecké práce, přičemž některé metody byly jenom formálně uvedeny a prakticky nepoužité (např. benchmarking).

Splnění cílu disertační práce

Cílem předložené disertační práce bylo navrhnout vhodnou metodu výpočtu čistých nákladů závazku univerzální poštovní služby v podmínkách ČR a provést výpočet těchto nákladů. V souladu s uvedeným cílem byla stanovena i hypotéze řešení, kterou je tvrzení, „že poskytovaná univerzální poštovní služba v podmínkách ČR představuje pro jejího poskytovatele nepřiměřenou finanční zátěž“.

Na základě podrobného seznámení se s výsledky dizertartační práce lze konstatovat, že deklarované cíle byly splněny.

Výsledky disertační práce a její přínosy

Mezi hlavní výsledky disertační práce lze - v souladu s dokumentovanými závěry – uvést:

- návrh vhodné metody výpočtu čistých nákladů závazku univerzální poštovní služby. Touto metodou je metoda rentability nákladů (MRN) přizpůsobena účelům kalkulace.
- výpočet čistých nákladů závazků univerzální poštovní služby variantním způsobem
- verifikace hypotézy disertační práce.

Uvedené výsledky lze posuzovat ze dvou hledisek.

- z hlediska splnění deklarovaných cílů: z tohoto pohledu možno konstatovat, že cíle byly splněny

- z hlediska přínosů pro rozvoj vědy a pro praxi. Mezi teoretické přínosy práce patří zejména návrh komplexního kalkulačního modelu a návrh segmentace produktů a služeb NPO pro výpočet čistých nákladů závazku univerzální poštovní služby .
Z hlediska praktických přínosů disertační práce možno uvést především praktické využití navržené metodiky výpočtu čistých nákladů univerzální poštovní služby v podmínkách České pošty a jejich možná interpretace pro další postup prací na liberalizaci poštovního trhu v ČR.

Připomínky a otázky k disertační práci

- v současné době je plně liberalizován poštovní trh v těchto státech EU: Švédsko, Finsko, Spojené království, Německo, Holandsko a Estonsko. V tab. č. 6 a v následním textu by bylo vhodné uvádět právě výsledky těchto států
- stanovená hypotéza se buď potvrdí nebo nepotvrdí. Co se myslí pod falzifikací hypotézy?
- do jaké míry koresponduje rozdělení služeb České pošty na obr. 4 a 5 s rozdělením na obr. 11?
- posouzení výsledku výpočtu výši čistých nákladů univerzální poštovní služby – 2,27% z celkových nákladů NPO, se může provádět z různých úhlů pohledu: může to být nepřiměřené břemeno nebo nemusí. To závisí především od použité metody výpočtu těchto nákladů, započítání nebo nezapočítání benefitů, stanovení limitu pro výši čistých nákladů apod.
- náklady závazku univerzální poštovní služby v disertační práci byly stanoveny pro Českou poštu. Po úplné liberalizaci poštovního trhu budou v této oblasti působit další subjekty. Do jaké míry bude možné využít tyto výsledky i pro jiné operátory?

Závěr

Předloženou disertační práci Ing. Jana Rotha hodnotím pozitivně pro její teoretický přínos při stanovení nákladů závazku univerzální poštovní služby a pro praktické uplatnění navrženého postupu v podmínkách České pošty. Při řešení dané problematiky byly použity vhodné analytické a matematické metody.

Práce splňuje podmínky tvořivé vědecké práce. Z formálního hlediska je zpracována na odpovídající úrovni. V souvislosti s tématem disertační práce má doktorand přiměřenou publikační činnost.

Na základě uvedených skutečností doporučuji práci k obhajobě a po jejím úspěšném průběhu udělit Ing. Janu Rothovi akademický titul „PhD“

V Přerově dne 15.2.2011

doc. Ing. Pavel Šaradín, CSc.
oponent